



Maa- ja metsätalousministeriö

ESITYSLISTA
02.11.2016

**MANNER-SUOMEN MAASEUDUN KEHITTÄMISOHJELMAN 2014–2020
SEURANTAKOMITEAN KOKOUS 16.11.2016 klo 10:00–16:00**

Kokouspaikka: Paasitorni (kh 303, 3.kerros), Paasivuorenkatu 5A, Helsinki

1. Kokouksen avaus
2. Kokouksen järjestäytyminen
3. Esityslistan hyväksyminen kokouksen työjärjestykseksi
4. Ajankohtaiskatsaus ohjelman toimeenpanon tilanteeseen
- Mavin, ELY-keskusten ja Leader-ryhmien tilannekatsaukset
5. Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelman 2014–2020
muutosesitys (liite 1)
- päätösesityksen hyväksyminen
6. Teknisen avun käyttösuunnitelmat
- 6a. Teknisen avun indikatiivisen käyttösuunnitelman 2014–2020
muutosesitys (liite 2) ja esitys teknisen avun toisen erän
käyttösuunnitelmaksi (liite 3)
- päätösesitysten hyväksyminen
- 6b. Muutos Mavin ensimmäisen erän käyttösuunnitelmaan (liite 4)
- tiedoksi
7. Ohjelman ennakkoehtojen täytyminen
- tiedoksi
8. Ohjelman viestintäsuunnitelma vuodelle 2017 (liite 5)
- tiedoksi
9. Maaseutuverkoston tilannekatsaus
10. Muiden ERI-rahastojen tilannekatsaus

11. Päätösten yrittäjävaikutusten arviointi ja maaseutuyrittäjyyden edistäminen
12. Muut ajankohtaiset asiat
13. Seuraava kokous
- Keski-Suomessa 6.-7.6.2017
14. Kokouksen päättäminen

LIITTEET

Liite 1 Manner-Suomen maaseudun kehittämissuunnitelman 2014–2020 muutosesitys

Liite 2 Teknisen avun indikatiivisen käyttösunnitelman 2014-2020 muutosesitys

Liite 3 Esitys teknisen avun toisen erän käyttösunnitelmaksi

Liite 4 Muutos Mavin ensimmäisen erän käyttösunnitelmaan

Liite 5 Viestintäsuunnitelma vuodelle 2017

PÄÄTÖSESITYS

Esitetään, että seurantakomitea hyväksyisi Manner-Suomen maaseudun kehittämissuunnitelman 2014-2020 muutosesityksen.

Manner-Suomen maaseudun kehittämishojelman 2014-2020 muutosesitys (3. muutos)

1. Yleistä ohjelmamuutoksesta

Esitettävä ohjelmamuutos on parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1305/2013 artiklan 11 kohdan b mukainen eli muutos vaatii komission päätöksen.

Useimmat muutokset johtuvat toimeenpanossa havaituista selvennystarpeista. Muutokset näkyvät «jäljittä muutokset»-merkinnöillä ohjelma-asiakirjassa, joka löytyy seurantakomitean materiaaleista <https://www.maaseutu.fi/fi/maaseutuohjelma/arvioni-ja-seuranta/seurantakomitea/Sivut/Seurantakomitean-materiaalit.aspx>

Ohjelman luvussa 1.1. (s. 10-19) on muutosilmoituksen yksityiskohtaiset kuvaukset ja perustelut.

Esitettävät muutokset ovat linjassa ohjelman nykytilan analyysin ja tarpeiden määrittelyn kanssa. Esitetyt muutokset eivät vaikuta kumppanuussopimukseen. Indikaattorisuunnitelmaan on tehty tarvittavat muutokset.

2. Useita toimenpiteitä koskevat asiat (ohjelman kohta 8.1)

Kohtaan ”Eläinyksikkökertoimet” (s. 165) tehtiin pienehköjä tarkennuksia, mm. päivitettiin komission asetuksen 808/2014 muutoksen 2016/669 sisältö ja korjattiin taulukkoon 8.1e karitsan ja kilien ey-laskentaa (vähintään 3 kk->2 kk) sekä kohtaan ”Eläinmäärän väheneminen” (s. 165) tarkennettiin eläinmäärän laskentaa sitoumuskauden aikana. Kohtaan ”Käytetyt koneet” (s. 167) tehtiin teknisiä selvennyksiä.

3. Koulutuksen ja tiedonvälityksen toimenpiteeseen (M01) tehtävät tarkistukset

Toimenpiteen kuvaukseen (s. 178) lisätään maininta kansainvälisen toiminnan tukemisen mahdollisuudesta. ”Muut tärkeät huomiot” -kohdasta (s. 195) on poistettu viittaus Leaderiin. Muutos mahdollistaa kansainvälistä yhteistyötä myös muissa kuin Leader-rahoitteisissa hankkeissa yleisasetuksen 70 artiklan 2b) kohdan mukaisesti.

4. Neuvonnan toimenpiteeseen (M02) tehtävät tarkennukset

Edellisessä ohjelmamuutoksessa hyväksyttiin neuvonnan laajentaminen maatalojen nykyaikaistamiseen ja kilpailukyvyyn parantamiseen. Nyt esitettävät muutokset (s. 198-199) on todettu tarpeellisiksi toimeenpanoa valmisteltaessa neuvonnan vaikutusten tehostamiseksi. Tilakohtaisen neuvontakorvauksen enimmäismäärää korotettaisiin 3 500 eurosta 7 000 euroon koko ohjelmakaudella, koska ei haluta rajoittaa neuvonnan määrää niidenkään tilojen osalta, joilla aiempi raja on jo tullut täyteen. Sähköinen tentti poistetaan valintavaatimuksista, koska se on todettu turhaksi muiden valintakriteerien sekä alku- ja täydennyskoulutusten takia. Tämä myös yksinkertaistaa toteutusta.

5. Tarpeettomien lainsäädäntöviittausten poistaminen alatoimenpiteistä M04.2, M06.2 ja M06.4

Poistetaan toimenpiteistä M04.2, M06.2 ja M06.4 ”Linkkejä muuhun lainsäädäntöön” -kohdista tarpeettomat viittaukset yleisasetukseen (EU) N:o 1303/2013 (s. 217, 251, 258).

6. Palveluiden ja kylien kehittämisen toimenpiteeseen (M07/alatoimenpide 7.3) tehtävät tarkistukset

Yleisestä kuvauksesta ja toiminnan tyyppin kuvauksesta on korjattu määritelmä kyläverkkohanke laajakaistahankkeeksi (s. 274, 286). Aiemmin maaseutuohjelmassa oli mahdollista tukea vain ns. kyläverkkohankkeita, jotka ovat tilaajayhteysverkkoa. Komission kanssa käytyjen keskustelujen mukaisesti toimenpiteessä voidaan tukea myös runkoverkon rakentamista, kun se on tarkoituksenmukaista ja erityisesti harvaan asutulla maaseudulla.

Tuensaajaa koskeva muutos (s. 286): toimeenpanossa havaittu ongelma hanketoteuttajan yleishyödyllisyyden vaatimuksessa. Muutoksen syynä se, että erityisesti harvaan asutulla maaseudulla ei välttämättä ole montaa mahdollista toteuttajaa laajakaistayhteyden rakentamiseksi. Maaseudulla toimivat operaattorit eivät välttämättä tavoittele voittoa, mutta niillä ei myöskään välttämättä ole mainintaa yleishyödyllisyydestä yhtiöjärjestyksessään rahoitusteknisistä syistä. Muutos mahdollistaa sen, että laajakaistahankkeen toteuttajaksi voidaan valita tarkoituksenmukaisin paikallinen toimija. Tuettavan toiminnan yleishyödyllisyyden vaatimus säilyy ennallaan, eli tuettavalla toiminnalla ei edelleenkään tavoitella voittoa. Muutos koskee vain toimenpiteen toteuttajaa. Valintakriteerit ohjaavat rahoitusta alueella.

Hallinnollisen taakan keventäminen ja alueellisten erojen huomioiminen tuen myöntämisessä (tuen määrä, s. 288-289). Kiinteä tukitaso uudella ohjelmakaudella on aiheuttanut haasteita, kun ELY-keskusten rahoittamissa laajakaistahankkeissa laajakaistainvestoinneissa tukitaso on voinut olla vain 70 %. Muutoksen myötä ELY-keskus pystyy myöntämään tukea joko 50 % tai 70 % riippuen hanketoteuttajan liikevaihdosta. Jos hankkeen tuenhakijan vuosittainen liikevaihto edellisen 3 vuoden aikana ylittää 10 miljoonaa euroa, tukea voitaisiin myöntää 50 %. Jos liikevaihto jää alle 10 milj. euron, tukea voitaisiin myöntää 70 %. Maaseudun laajakaistayhteydet eivät rakennu markkinaehtoisesti, vaan tukea tarvitaan, jotta mm. EU:n digitalisaatiostrategian tavoite ja kansalliset tavoitteet saavutetaan.

Toimenpiteen tukikelpoisten kustannusten lukuun lisätään sana yksityinen loppukäyttäjän yhteyteen (s. 286). Toimeenpanossa on havaittu ongelmia yhteisissä käytössä olevien tilojen laajakaistayhteyksien tukemisesta. Kyseessä ovat esimerkiksi kylätalot, joissa järjestetään tilaisuuksia ja koulutuksia laajalle kohderyhmälle, joka koostuu maaseudun asukkaista. Ohjelmassa oleva raja koskisi yksityisiä loppukäyttäjää ja yksityisessä käytössä olevia rakennuksia.

Muutos selkeyttää toimeenpanoa ja vähentää byrokratiaa. Laajakaistahankkeen tuensaaja/hankkeen toteuttajaksi pystytään valitsemaan tarkoituksenmukaisin toteuttaja, kun valinta voidaan tehdä valintakriteerien perusteella. Usein maaseutualueella on vain muutama sopiva toteuttaja laajakaistahankkeille ja ehto, että yksityisoikeudellisen yhteisön pääasiallinen tarkoitus on muu kuin taloudellinen toiminta tai jonka toiminnan ensisijainen päämäärä ei ole voiton tavoittelu, saattaa estää näiden toimijoiden osallistumisen hakuun. Tuki myönnetään valtioneuvoston mukaisesti ja valintakriteerit ohjaavat rahoitusta joka tapauksessa. Tuetun kohteen loppukäyttäjänä on maaseutuväestö laajasti.

Tuki laajakaistainvestointeihin myönnetään yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen (GBER) artiklan 52 mukaisesti.

Tuen myöntämisen mahdollisuus kahdella eri tukitasolla riippuen hakijan liikevaihdosta (50 tai 70 %) vähentäisi julkisen rahoituksen käyttöä hankekohtaisesti, tehostaisi varojen käyttöä ja lisäisi rahoituksen vipuvaikutusta. Eri puolilla maata toimijat, alueet ja hanketoteuttajat ovat erilaisia. Muutos edesauttaisi useamman laajakaistahankkeen rahoitusta, koska julkista rahoitusta ei tarvittaisi kaikkiin hankkeisiin yhtä paljon. Tukitaso ilmoitetaan aina hakuilmoituksessa etukäteen.

7. Ympäristökorvauksiin (M10) tehtävät tarkistukset

Ravinteiden ja orgaanisten aineiden kierrättäminen -toimen (M10.1.3, s. 350) perustasokuvauksen sisäisen ristiriidan korjaaminen. Valtioneuvoston asetuksen pykälän numero ja vaatimuksen sanallinen kuvaus eivät täsmää. Pykälänumero muutetaan seitsemästä kymmeneksi, sanallinen kuvaus (=multaus) on oikein.

Maatalousluonnon monimuotoisuuden ja maiseman hoito -toimen (M10.1.12, s. 425) kuvausta tulee tarkentaa vieraslajien osalta. Sopimusta ei voi tehdä jättiputken poistamisesta pysyvällä nurmella, joka on maatalousmaata. Jättiputken poisto maatalousmaalla on vaatimuksena jo täydentävien ehtojen hyvän maatalouden ja ympäristön vaatimusten kautta.

Kurki-, hanhi- ja joutsenpellot -toimessa (M10.1.13, s. 438) poistetaan perustasovaatimuskohdassa oleva toisto. Perustasovaatimusten sisältö ei muutu.

Poistetaan päällekkäisyydet tilakohtaisen ravinteiden tasapainoisen käytön toimen ja lohkokohtaisten toimien perustasovaatimusten välillä. Muutoksia tehdään kaikkien lohkokohtaisten toimien perustasovaatimuksiin (s. 343, 351, 359, 372, 383, 392, 402, 411 ja 438). Lohkokohtaisten toimien poistettavat perustasovaatimukset sisältyvät tilakohtaiseen ravinteiden tasapainoisen käytön toimen perustasovaatimuksiin. Ravinteiden tasapainoisen käytön toimeen sitoutuminen on kaikkien lohkokohtaisten toimien edellytys. Tehtävät muutokset eivät siten vähennä lohkokohtaisiin toimiin kohdistuvia perustasovaatimuksia.

8. Luonnonhaittakorvauksiin (M13) tehtävä muutos

Edellisessä ohjelmamuutoksessa luonnonhaittakorvauksien korvaustasoihin hyväksyttiin vuodesta 2017 alkaen 10 €/ha leikkaus. Kevään 2016 kehysriihessä luonnonhaittakorvauksiin saatiin lisärahoitusta vuodelle 2017 20,3 milj. euroa, minkä vuoksi vuodelle 2017 tehty luonnonhaittakorvauksien korvaustason leikkaus peruutetaan (s. 500, 506).

Muutos aiheutti vastaavasti 20,3 milj. euron lisäyksen tuloskehykseen, indikaattorisuunnitelmaan ja kansalliseen lisärahoitukseen (s. 150, 784, 805).

9. Eläinten hyvinvointikorvauksiin (M14) tehtävät tarkistukset

Täytäntöönpanon aikana on havaittu tarpeelliseksi tarkentaa joitakin ohjelmakuvausten yksityiskohtia:

1.1: määrittää korkeampi ikäraja ylämaankarjalle kuin muille naudoille (10 kk vs. 8 kk, s. 530)

1.2c: tarkentaa vaatimusta emolehmätilojen vasikoista, koska tiloilla voi olla myös muita vasikoita (s. 535-536)

- 2.4: tarkentaa parannettujen porsitusolosuhteiden vaatimuksia täytäntöönpanon selkeyttämiseksi (s. 572)
- 2.5: lisätä nuoret siitossiat vierotettujen porsaiden ja lihasikojen toimeen selkeyden vuoksi, koska niitä ei ole ollut tarkoitus sulkea pois (s. 577-578)
- 3.1: tarkentaa, että karitsat ja kilit on huomioitava lampaiden ruokintasuunnitelmassa kahden viikon iästä alkaen (s. 596)
- 3.2: tarkentaa, että karitsoilla ei tarvitse olla karitsakamareita laitumella (s. 601).
- Ohjelmaan tehtävät muutokset selkeyttävät täytäntöönpanoa. Pääosa täytäntöönpanon aikana esille tulleista selkeytstarpeista hoituu koulutuksella ja neuvonnalla sekä valvonnan ohjeistuksella.

10. Yhteistyötoimenpiteeseen (M16) tehtävät tarkennukset

Toimeenpanossa ilmenneiden epäselvyyksien vuoksi toimenpiteen tekstiä tarkennetaan ja selkeyden vuoksi lisätään pilotointiin liittyvät kustannukset tukikelpoisten kustannusten listalle. Tekstiä yhdenmukaistetaan kansallisen lainsäädännön muutoksen mukaisesti. Kansalliseen lakiin on lisätty pilotointiin liittyvät laite- ja välinehankinnat tukikelpoiksi yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen (GBER) mukaisesti. Muutos selkeyttää tulkintakysymyksiä toimeenpanossa (s. 658, 663).

11. Arviointisuunnitelman hallinnoinnin ja koordinoinnin tarkennus (kohta 9.2)

Arviointien ja selvitysten täytäntöönpanossa on havaittu tarkennustarpeita luvun 9.2. kuvaukseen (s. 751). Muutosesityksessä otetaan huomioon valtioneuvoston hankintojen prosessiohje 1/2016.

Hankintaa suunniteltaessa valitaan tapauskohtaisesti hankintatapa. Pääsääntöisesti arvioitsijat valitaan tarjouskilpailun perusteella. Hankinnan ennakoitu arvo määrää sen, noudatetaanko hankintaan kansallisia hankintoja vai EU-hankintaan koskevia säännöksiä. Osa arvioinnin tietotarpeista tullaan hankkimaan ohjelman teknisellä avulla ja osa maa- ja metsätalousministeriön tutkimusrahoituksella. Arvioinnit tehdään ministeriön sisäisenä virkatyönä, teetetään toiminnallisesti riippumattomana omana työnä ilman kilpailuttamista tai ne teetetään ulkopuolisella arvioijalla.

PÄÄTÖSESITYS

Esitetään, että seurantakomitea hyväksyisi teknisen avun indikatiivisen käyttösuunnitelman 2014-2020 muutoksen.

576/04.01.00.01.00/2016
#187781

Teknisen avun indikatiivinen käyttösuunnitelma ohjelmakaudelle 2014-2020

Manner-Suomen maaseudun kehittämissuunnitelman 2014 - 2020 teknistä apua voi käyttää ohjelman tavoitteiden edistämiseen ja hallintoihin. Teknisestä avusta voidaan rahoittaa mm. ohjelman seuranta, arviointia, tiedotusta, koulutusta ja henkilöstökuluja. Teknistä apua käyttävät maa- ja metsätalousministeriö (jäljempänä MMM), Maaseutuvirasto (jäljempänä Mavi), elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset (jäljempänä ELY-keskukset) sekä kansallinen maaseutuverkosto.

Euroopan komissio on hyväksynyt 12.12.2014 Manner-Suomen maaseudun kehittämissuunnitelman 2014 – 2020. Ohjelman mukaan teknistä apua on käytettävissä yhteensä 70 miljoonaa euroa, joka budjetoidaan valtion talousarvioon jaettavaksi kolmena eränä ohjelmakauden aikana. Tästä 42 % on EU:n maaseuturahaston rahoitusta ja 58 % valtion rahoitusta. Kokonaissummasta varataan yhteensä 10 miljoonaa euroa maaseutuverkoston toimintaan. Ohjelmakautta 2014 -2020 koskevia maksajaviraston maksuja voidaan toteuttaa enintään 31.12.2023 saakka.

Indikatiivista käyttösuunnitelmaa esitetään muutettavaksi taulukon 1 mukaisesti. Muutos johtuu ohjelman seurantajärjestelmän kehittämisen ennakoitua suuremmasta resurssitarpeesta Maaseutuvirastossa.

Teknisen avun jako maa- ja metsätalousministeriön, Maaseutuviraston, ELY-keskusten ja maaseutuverkoston välillä

Ohjelmakausi 2014-2020 (2023) yhteensä

Tekninen apu	euroa/ kausi	htv/ ohjelmakausi
Maa- ja metsätalousministeriö	7 000 000	51
Maaseutuvirasto	8 000 000	77
ELY-keskukset	45 000 000	684
Maaseutuverkosto	10 000 000	59
Yhteensä	70 000 000	871

Tekninen apu	1. erä	2. erä	3. erä	€/ohjelmakausi
Maa- ja metsätalousministeriö	3 000 000	2 000 000	2 000 000	7 000 000
Maaseutuvirasto	3 429 000	2 585 000	1 986 000	8 000 000
ELY-keskukset	19 285 000	12 858 000	12 857 000	45 000 000
Maaseutuverkosto	4 286 000	2 557 000	3 157 000	10 000 000
YHTEENSÄ	30 000 000	20 000 000	20 000 000	70 000 000

Taulukko 1. Muutosesitykset on merkitty punaisella.

Teknisestä avusta rahoitettaviin palkkauskustannuksiin on käytettävissä **koko ohjelmakaudelle yhteensä 871 henkilötyövuotta**. Vuosittainen tarve määritellään valtion talousarviossa.

1. Maa- ja metsätalousministeriön tekninen apu ja käyttökohteet

Teknisen avun indikatiivinen jako eri käyttökohteiden ja vuosien välillä

Käytön kohde	1. erä	2. erä	3. erä	YHTEENSÄ
Arvioinnit ja selvitykset	1 000 000	800 000	600 000	2 400 000
Seuranta (ml. tilastotiedot, seurantakomitea)	765 000	100 000	135 000	1 000 000
Viestintä	110 000	90 000	50 000	250 000
Palkkauskulut	1 115 000	1 000 000	1 200 000	3 315 000
Muut	10 000	10 000	15 000	35 000
YHTEENSÄ	3 000 000	2 000 000	2 000 000	7 000 000

Taulukko 2.

Arvioinnit ja selvitykset

Maa- ja metsätalousministeriö laatii Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelman arviointisuunnitelman vuosille 2014 – 2023. Arviointisuunnitelma sisältää mm. vaikuttavuusarviointeja ohjelmasta rahoitettavista toimenpiteistä ja toimista.

Ohjelmakauden aikana teetetään useita erillisiä arviointisuunnitelman mukaisia arviointeja sekä ohjelmakauden aikana ilmeneviin tarpeisiin perustuvia erillisselvityksiä mm. ohjelman eri teemoista, toimenpiteistä ja prosesseista. Arvioinnit ja erillisselvitykset voivat liittyä esim. maatalouden ympäristöön, ilmastonmuutokseen, innovaatioihin, eläinten hyvinvointiin, maatalouden rakenteisiin, ruoan tuotantoon, maaseudun sosioekonomiseen kehitykseen, yrityksiin ja palveluihin sekä paikalliseen kehittämiseen. Arvioinneista ja erillisselvityksistä saadaan tietoa siitä, miten ohjelman tavoitteiden edistämässä ja saavuttamisessa on onnistuttu sekä määrällisesti että laadullisesti, mitä laaja-alaisia, mm. aluetaloudellisia vaikutuksia ohjelmalla on ollut sekä miten toimenpiteiden toteuttamista ja toimintatapoja ja -prosesseja voitaisiin edelleen kehittää. Ohjelmakauden lopussa, vuosina 2022 – 2023 laaditaan koko ohjelman ja ohjelmakauden toimet kattava jälkiarviointi. Arvioitsijat valitaan tarjouskilpailun perusteella tai noudattaen MMM:n hankintaohjesäännön mukaisia menettelyjä.

Seuranta (sis. kulut mm. tilastotiedoista ja seurantakomiteasta)

Ostetaan mm. maaseutuindikaattoripalvelun päivitys. Indikaattoritietoja voidaan hyödyntää sekä valtakunnan, alueellisella että paikallistasolla ohjelman seurannan, arvioinnin ja erillisselvitysten ja erilaisten kehittämistoimien tausta-aineistona. Aineistoa voivat käyttää esim. MMM, Mavi, ELY-keskukset ja Leader-ryhmät sekä ohjelman arvioitsijat. Maaseutuindikaattoripalvelun tuottamaa aineistoa hyödynnetään ohjelman toimenpiteiden kehittämisessä sekä parannetaan niiden vaikuttavuutta ja tehokkuutta.

Seurantakomitea kokoontuu keskimäärin kaksi kertaa vuodessa vuosina 2014 – 2020 ja arviolta kerran vuodessa vuosina 2021 - 2023. Seurantakomitean kokouskulut, kuten tilavuokrat, kokousmateriaaleista aiheutuvat kulut sekä kahvi- ja ruokatarjoiluista aiheutuvat kulut maksetaan teknisestä avusta. Teknisestä avusta maksetaan myös seurantakomitean kokouksia valmistelevien tai tukevien työryhmien tai muiden kokousten järjestelykustannukset, kuten kokousmateriaalit, tilavuokrat ja kahvitarjoilut. Seurantakomitean kokousten yhteydessä järjestettävät tutustumisretket, ohjelman sisältöä koskevat seminaarit ja muut ohjelman toteutuksen seurantaa koskevat kulut rahoitetaan teknisestä avusta. Seurantakomiteassa järjestöjä ja yhdistyksiä edustaville jäsenille, kunnallisille luottamushenkilöille sekä asiantuntijoille voidaan maksaa korvauksia

ansionmenetyksestä, matkakustannuksista ja muista tehtävän hoitamisesta aiheutuneista kustannuksista valtion matkustussäännön mukaisesti.

Viestintä

Hallintoviranomaisena MMM on vastuussa viestinnän kokonaisuudesta, ml. ohjelman viestintästrategia ja vuotuiset viestintäsuunnitelmat. Maaseutuverkosto toteuttaa pääosan ohjelman viestintäsuunnitelman toimista. Viestinnän pääkanavana on Maaseutu.fi-sivusto ja muu verkkoviestintä. Viestinnällä tehdään tunnetuksi ohjelman mahdollisuuksia ja tuloksia sekä vahvistetaan maaseututoimijoiden yhteistyötä. Lisäksi tuotetaan monipuolisia viestintämateriaaleja niin sähköisessä, painetussa kuin pr-materiaalien muodossa sekä järjestetään tiedotustilaisuuksia ja viestintäkoulutuksia. Viestinnän seurannassa hyödynnetään jatkuvaa mediaseurantaa, teetetään selvityksiä ja ulkopuolisia arviointeja. Lisäksi varaudutaan viestinnän kehittämiseen, seurantaan ja viestintästrategiaan liittyviin kokouskustannuksiin, selvitysten laatimiseen ja asiantuntijapalkkioihin. Teknisestä avusta rahoitetaan hallintoviranomaiselle kuuluvia tiedotus- ja julkistamistoimia, kuten esitteitä, verkkoviestintää ja koulutusta sekä näihin liittyviä käännöstöitä (mm. ruotsi, englanti).

Maa- ja metsätalousministeriön henkilöstön palkkauskulut

Maa- ja metsätalousministeriö käyttää teknistä apua vuosittain enintään 6 henkilötyövuoden palkkauksesta aiheutuviin menoihin. Palkkauskuluja käytetään mm. ohjelman ohjauksen, arvioinnin ja seurannan, eri toimenpiteiden ja tukimuotojen, maaseudun yritystoiminnan ja muiden elinkeinojen, maatalouden rakennetuen, luonnonhaittakorvausten, maatalouden ympäristökorvausten sekä hyvien käytäntöjen edistämiseen ja viestinnän kehittämiseen. Henkilöstön palkkauskuluihin sisältyvät myös muut palkkauksen sivukulut (mm. työnantajamaksut), matkakulut sekä muut palkattujen henkilöiden tehtävien hoitamisen kannalta syntyvät välttämättömät kulut. Yhden henkilön keskimääräiseksi yhden vuoden palkkauskustannukseksi sivukulut, matkakulut ja muut kulut mukaan lukien arvioidaan 65 000 euroa.

Muut teknisen avun kulut

Teknisen avun määrärahoista varataan rahoitusta mahdollisiin muihin ohjelmakauden 2014-2020 toiminnasta ilmeneviin tarpeisiin.

2. Maaseutuviraston tekninen apu ja käyttökohteet

Käytön kohde	1. erä	2. erä	3. erä	YHTEENSÄ
Palkkauskulut (ml. matkat ja koulutus)	1 859 000	1 666 000	2 000 000	5 525 000
Koulutuskulut	80 000	29 000	36 000	145 000
Seurantakulut (ml. tietojärjestelmät)	1 350 000	535 000	215 000	2 100 000
Viestintäkulut	130 000	45 000	20 000	195 000
Muut teknisen avun kulut	10 000	10 000	15 000	35 000
YHTEENSÄ	3 429 000	2 285 000	2 286 000	8 000 000

Taulukko 3. Maaseutuviraston alkuperäinen, seurantakomitean 29.1.2015 hyväksymä indikaatiivinen käyttösuunnitelma 2014-2020

Maaseutuvirasto esittää alla lueteltuja muutoksia teknisen avun osuuteensa vuosien 2014-2020 indikaatiiviseen käyttösuunnitelmaan (punaisella merkityt euromäärät taulukoissa 1 ja 4). Muutosesitykset johtuvat siitä, että Hyrrä-tietojärjestelmän kehittämiseen tarvittavat resurssit ovat olleet merkittävästi alkuperäistä suunnitelmaa suuremmat. Vastatakseen tähän resurssitarpeeseen Mavi on siirtänyt käyttösuunnitelmansa ensimmäisessä erässä yhteensä 900 000 euroa palkkaukseen varatuista kuluista seurantakuluihin käytettäväksi Hyrrä-tietojärjestelmän kehittämiseen.

Lisäksi kolmannen erän käyttösuunnitelmassa Mavin seurantakuluihin (tietojärjestelmiin) osoitetut varat (215 000 euroa) on suunniteltu käytettävän aikaistetusti, jo toisen erän käyttösuunnitelman aikana. Maaseutuvirasto lainaa toisen erän käyttösuunnitelmassa maaseutuverkostolta yhteensä 300 000 euroa, jotka käytetään edellä mainittuun tietojärjestelmien kehittämiseen (215 000 euroa) ja palkkakuluihin (85 000 euroa). Maaseutuvirasto palauttaa nämä yhteensä 300 000 euroa maaseutuverkostolle kolmannen erän käyttösuunnitelmastaan vastaavista kululajeista (seurannasta 215 000 euroa ja palkkauskuluista 85 000 euroa).

Kululajeissa ”Koulutus” ja ”Muut kulut” Maaseutuvirastolle jää ensimmäisestä erästä varoja käytettäväksi myös vuosille 2017-2019, joten näistä kululajeista esitetään toisessa erässä siirrettäväksi yhteensä 39 000 euroa palkkauskuluihin.

Käytön kohde	1. erä	2. erä	3. erä	YHTEENSÄ
Palkkauskulut (ml. matkat ja koulutus)	1 859 000 (-900 000) 959 000	1 666 000 (+39 000) (+85 000) 1 790 000	2 000 000 (-85 000) 1 915 000	5 525 000 (-861 000) 0 4 664 000
Koulutuskulut	80 000	29 000 0	36 000	145 000 (-29 000) 116 000
Seurantakulut (ml. tietojärjestelmät)	1 350 000 (+900 000) 2 250 000	535 000 (+215 000) 750 000	215 000 (-215 000) 0	2 100 000 (+900 000) 3 000 000
Viestintäkulut	130 000	45 000	20 000	195 000
Muut teknisen avun kulut	10 000	10 000 0	15 000	35 000 25 000
YHTEENSÄ	3 429 000	2 585 000	1 986 000	8 000 000

Taulukko 4. Maaseutuviraston indikaatiivisen käyttösuunnitelman 2014-2020 muutosesitys. Muutokset on merkitty punaisella.

Edellä mainituilla muutoksilla pyritään turvaamaan Hyrrä-tietojärjestelmän kehitystyö, joka painottuu ohjelmakauden alkuvuosiin eli käyttösuunnitelmien eriin 1-2. Lisäksi pyritään turvaamaan toisessa erässä riittävä palkkavarauma yhteensä 30 henkilötyövuodelle.

Mavin henkilöstön palkkauskulut

Teknistä apua varataan ohjelmakaudelle 2014-2020 ohjelman toimeenpanoon liittyviin tehtäviin palkattavien henkilöiden palkkauskuluihin (mm. tukijärjestelmien toimeenpano, koulutus- ja neuvontamateriaalin tuottaminen, koulutusten ja viestinnän toteuttaminen). Tämä kohta sisältää enintään 10 henkilötyövuoden palkkauskulujen lisäksi henkilöstön palkkauskuluihin sisältyvät muut palkkauksen sivukulut (mm. työnantajamaksut), matkakulut sekä muut palkattujen henkilöiden tehtävien hoitamisen kannalta syntyvät välttämättömät kulut. Yhden henkilön keskimääräiseksi yhden vuoden palkkauskustannukseksi sivukulut, matkakulut ja muut kulut mukaan lukien on arvioitu noin **60 000** euroa.

Koulutuskulut

Teknistä apua varataan ohjelman koulutuskuluihin.

Seurantakulut

Teknistä apua varataan ohjelman seurantakuluihin mukaan lukien tietojärjestelmän kehittämisestä aiheutuvat kulut.

Viestintäkulut

Teknistä apua varataan ohjelman tukijärjestelmien toimeenpanoon liittyvään verkkoviestintään sekä esitteisiin, oppaisiin ja niiden lähettämiseen sekä muihin ohjelman viestintäsuunnitelman toimenpiteisiin.

Muut teknisen avun kulut

Teknisen avun määrärahoista varataan rahoitusta luennoitsijamaksuihin, tarvikehankintoihin tai mahdollisiin muihin ohjelmakauden 2014-2020 toiminnasta ilmeneviin tarpeisiin.

3. ELY-keskusten käytössä oleva tekninen apu ja sen käyttökohteet

Käytön kohde	1. erä	2. erä	3. erä	YHTEENSÄ
ELY- keskusten palkkauskulut (sis. muut käyttökohteet)	18 137 000	12 124 000	11 879 000	42 140 000
ELY-keskusten palkkauskulut	17 800 000	11 898 000	11 657 000	41 355 000
Mahd. muut käyttökohteet	337 000	226 000	222 000	785 000
Reservi	1 148 000	734 000	978 000	2 860 000
YHTEENSÄ	19 285 000	12 858 000	12 857 000	45 000 000

Taulukko 5.

Tekninen apu suunnataan ohjelmaan perustuvan tuen toimeenpanotehtäviä hoitavien henkilöstön palkkoihin ja sosiaalikuluihin (ml. matkakulut) sekä koulutukseen. Näin teknisen avun määrä ELY-keskuksille koostuu ELY-keskusten palkkauskuluista, alueellisista viestintäyhteyskohteista ja mahdollisista muista käyttökohteista (mm. koulutus).

Teknisen avun jaossa ELY-keskuksille on pyritty käyttämään selkeitä ja perusteltuja jakokriteereitä, jotka huomioivat ohjelmarahoituksen suhteellista työmäärää ELY-keskuksissa. Jakokriteereinä on käytetty aluekehystä (+Leader-kehystä), alueen sisäisiä matkoja ja alueen muita erityispiirteitä mm. kaksikielisyys ja valtakunnalliset erikoistumistehtävät.

Yhteensä 2,860 miljoonaa euroa jätetään reserviin. Teknisen avun reservistä jaetaan rahoitusta ELY-keskusten yksilöityihin tarpeisiin Maaseutuviraston toimesta osana tulohjausta. Reservistä on tarkoitus osoittaa rahoitus yhtä ELY-keskusta laajempiin keskitettyihin tehtäviin.

Teknisen avun rahoituksen jakautuminen vuosina 2014-2023 ELY-keskusten välillä

ELY-keskus	42 140 000 €	640 htv
Uusimaa	1 926 000	29.00
Varsinais-Suomi	3 272 000	50.00
Satakunta	2 405 000	37.00
Häme	2 211 000	34.00
Pirkanmaa	2 934 000	45.00
Kaakkois-Suomi	2 444 000	37.00
Etelä-Savo	2 313 000	35.00
Pohjois-Savo	3 051 000	46.00
Pohjois-Karjala	3 096 000	47.00
Keski-Suomi	2 969 000	45.00
Etelä-Pohjanmaa	3 787 000	58.00
Pohjanmaa	3 054 000	46.00
Pohjois-Pohjanmaa	4 049 000	61.00
Kainuu	1 840 000	28.00
Lappi	2 789 000	42.00
Reservi	2 860 000	44.00
Yhteensä	45 000 000	684.00

Taulukko 6.

ELY-keskus saa käyttää teknistä apua vuosina 2014-2023 enintään taulukossa mainitun htv-määrän pääosin palkkauksesta aiheutuviin menoihin.

4. Maaseutuverkosto

Teknisen avun indikaatiivinen jako eri vuosien ja käyttökohteiden välillä

Käytön kohde	1. erä	2. erä	3. erä	YHTEENSÄ
Palkkauskulut	1 350 000	912 000	912 000	3 174 000
Muut kulut	64 000	31 000	31 000	126 000
Rakenteet yhteensä	1 414 000	943 000	943 000	3 300 000
Viestintä	1 422 000	289 000 (+100 000) 389 000	889 000	2 600 000 (+100 000) 2 700 000
Koulutukset	1 100 000	1 000 000 (-100 000) (900 000) (-300 000) 600 000	400 000 (+300 000) 700 000	2 500 000 (-100 000) 2 400 000
Hyvät käytännöt ja verkostot	350 000	625 000	625 000	1 600 000
Toimintasuunnitelma yhteensä	2 872 000	1 914 000 (-300 000) 1 614 000	1 914 000 (+300 000) 2 214 000	6 700 000
Yhteensä	4 286 000	2 557 000	3 157 000	10 000 000

Maaseutuverkoston kulut	Euroa	Prosenttia
Maaseutuverkoston toimintaa varten tarvittavat rakenteet	3 300 000	33
Maaseutuverkoston toimintasuunnitelman laatiminen ja täytäntöönpano	6 700 000	67
Yhteensä	10 000 000	100

Taulukko 7. Maaseutuverkoston vuosien 2014-2020 indikaatiivisen käyttösuunnitelman muutosesitys. Muutokset on merkitty vihreällä (ohjausryhmän esittämä muutos kululajien viestintä ja koulutus välillä) ja punaisella (Maaseutuverkoston laina Maaseutuvirastolle).

Maaseutuverkoston kulut jaetaan Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1305/2013, artiklan 54.3 mukaisesti maaseutuverkoston toimintaa varten tarvittaviin rakenteisiin ja toimintasuunnitelman laatimiseen ja täytäntöönpanoon. Maaseutuverkoston toimintaa varten tarvittaviin rakenteisiin sisältyvät kaikki verkostopalvelut -yksikön henkilöstöön liittyvät kulut, kuten palkkaus- ja sivukulut sekä matkakulut ja henkilöstön koulutukseen liittyvät kulut koko ohjelmakauden ajan sekä muut Maaseutuvirastossa sijaitsevan verkostopalvelut -yksikön kulut.

Toimintasuunnitelman kustannuksiin sisältyy laajan maaseutuverkoston tuottamat palvelut, esim. viestintään, koulutustilaisuuksiin, hyvien käytäntöihin ja verkostoihin liittyvät kulut.

Maaseutuverkostossa voidaan käyttää teknistä apua vuosittain enintään 7 henkilötyövuoden palkkauksesta aiheutuviin menoihin. Maaseutuverkoston toiminnan kuvaus ja varojen jakautuminen eri käyttökohteisiin määritellään maaseutuverkoston ohjelmakauden 2014 – 2020 toimintasuunnitelmassa sekä vuosittaisissa toimintasuunnitelmissa. Maaseutuverkoston ohjausryhmä käsittelee ja hyväksyy toimintasuunnitelmat. Maaseutuverkoston teknisen avun indikaatiivinen jako vuosille 2014-2020 on hyväksytty maaseutuverkoston ohjausryhmän kokouksessa 18.12.2014.

Maaseutuverkoston ohjausryhmä päätti kokouksessaan 29.9.2016 siirtää maaseutuverkoston 2 erän käyttösuunnitelmassa toimintasuunnitelmaosiossa kohdasta koulutus kohtaan viestintä 100 000

euroa. Muutoksella varaudutaan maaseutu.fi –sivuston uudistukseen sekä viestinnän resurssien riittävyyteen ohjelmaviestinnän osalta.

Lisäksi Maaseutuverkosto lainaa Maaseutuvirastolle toisen erän käyttösuunnitelmansa varoista yhteensä 300 000 euroa, jotka Maaseutuvirasto käyttää seuranta- ja palkkauskuluihin. Maaseutuvirasto maksaa ko. lainasumman takaisin maaseutuverkostolle käyttösuunnitelman kolmannessa erässä. Sekä Maaseutuviraston että Maaseutuverkoston koko ohjelmakauden 2014-2020 teknisen avun osuudet pysyvät muuttumattomina. Lainasta on informoitu maaseutuverkoston ohjausryhmää.

PÄÄTÖSESITYS

Esitetään, että seurantakomitea hyväksyisi teknisen avun toisen erän käyttösuunnitelman.

ESITYS

576/04.01.00.01.00/2016
#186251*Teknisen avun toisen erän käyttösuunnitelma*

Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelman 2014-2020 teknistä apua voi käyttää ohjelman tavoitteiden edistämiseen ja hallinnointiin. Teknisestä avusta voidaan rahoittaa mm. ohjelman seuranta, arviointia, tiedotusta ja koulutusta sekä henkilöstökuluja. Teknistä apua käyttävät maa- ja metsätalousministeriö (jäljempänä MMM), Maaseutuvirasto (jäljempänä Mavi), elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset (jäljempänä ELY-keskukset) sekä kansallinen maaseutuverkosto. Kansallista maaseutuverkostoa hallinnoi Maaseutuvirastossa sijaitseva verkostopalvelut-yksikkö. Euroopan komissio hyväksyi 12.12.2014 Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelman 2014-2020.

Teknistä apua on käytettävissä koko ohjelmakaudella yhteensä 70 miljoonaa euroa, joka budjetoidaan valtion talousarvioon jaettavaksi kolmena eränä ohjelmakauden aikana. Teknisen avun toisen erän (yhteensä 20 miljoonaa euroa) jako teknistä apua käyttävien organisaatioiden (jäljempänä toimijoiden) välillä sekä eri käyttökohteisiin tehdään vuodesta 2017 alkaen tämän käyttösuunnitelman mukaisesti.

Valtuus osoitetaan MMM:n päätöksellä valtioneuvoston ja/tai raha-asiainvaliokunnan käsittelyn jälkeen seurantakomitean hyväksymän käyttösuunnitelman mukaisesti kullekin toimijalle. Päätökseen kirjataan ehto siitä, että Mavilla on oikeus kunkin toimijan hakemuksesta tehdä tekninen sidontapäätös sen jälkeen, kun MMM on vahvistanut seurantakomitean hyväksymän käyttösuunnitelman. MMM vahvistaa käyttösuunnitelman, joka osoittaa teknisen avun käyttötarkoitukset. Mavi tekee Hyrrässä valtuuden tekniset sidontapäätökset kunkin toimijan hakemuksen mukaisesti. Tämä on talousarviossa osoitetun valtuuden tekninen sidontapäätös. Teknistä apua toteuttavia maksajaviraston maksuja voidaan toteuttaa enintään 31.12.2023 saakka.

Teknisen avun toisen erän jako maa- ja metsätalousministeriön, Maaseutuviraston, ELY-keskusten ja maaseutuverkoston välillä

Tekninen apu	euroa	htv
Maa- ja metsätalousministeriö	2 000 000	18
Maaseutuvirasto	2 585 000	30
ELY-keskukset	12 858 000	195
Maaseutuverkosto	2 557 000	21
YHTEENSÄ	20 000 000	264

Ohjelmakauden 2014-2020 teknistä apua voidaan käyttää enintään 871 henkilötyövuotta vastaavan henkilöstön palkkaamiseen Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelman 2014-2020 toimeenpanoa varten, josta arvioidaan toteutuvan teknisen avun toisen erän määrärahan kautta enintään **264 henkilötyövuotta**. Vuosittainen tarve määritellään valtion talousarviossa käytettävissä olevaan määrärahaan sidottuna ohjelmakauden 2014-2020 kokonaismäärän puitteissa.

Maa- ja metsätalousministeriö**Teknisen avun jako eri käyttökohteiden välillä**

Käytön kohde	2. erä
Arvioinnit ja selvitykset	800 000
Seuranta (ml. tilastotiedot, seurantakomitea)	100 000
Viestintä	90 000
Palkkauskulut	1 000 000
Muut	10 000
YHTEENSÄ	2 000 000

Arvioinnit ja selvitykset

Maa- ja metsätalousministeriö on laatinut Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelman arviointisuunnitelman vuosille 2014–2023 sekä arvioinnin toteuttamissuunnitelman, jota päivitetään tarvittaessa. Ohjelmakauden aikana teetetään useita erillisiä arviointisuunnitelman mukaisia arviointeja. Näiden lisäksi teetetään ohjelmakauden aikana ilmeneviin tarpeisiin perustuvia erillisselvityksiä. Arvioinnit ja selvitykset voivat liittyä mm. ohjelman eri teemoihin, toimenpiteisiin ja prosesseihin sekä näiden vaikutuksiin. Arvioinneista ja selvityksistä saadaan tietoa siitä, miten ohjelman tavoitteiden edistämässä ja saavuttamisessa on onnistuttu sekä määrällisesti että laadullisesti, millaisia laaja-alaisia, mm. aluetaloudellisia vaikutuksia ohjelmalla on ollut sekä miten toimenpiteiden toteuttamista ja toimintatapoja ja -prosesseja voitaisiin edelleen kehittää.

Vuonna 2017 toteutetaan ne ohjelman ensimmäisen vaiheen arvioinnit, jotka raportoidaan komissiolle kesäkuussa 2017 toimitettavassa vuosikertomuksessa. Vuosina 2018 - 2019 toteutetaan ne ohjelman toisen vaiheen arvioinnit, jotka raportoidaan komissiolle kesäkuussa 2019 toimitettavassa vuosikertomuksessa. Lisäksi teetetään tarpeen mukaan muita arviointeja ja erillisselvityksiä. Arvioitsijat valitaan tarjouskilpailun perusteella tai noudattaen MMM:n hankintaohjesäännön mukaisia menettelyjä. Arvioinnit ja erillisselvitykset voidaan myös teettää julkishallinnon sisäisenä työnä asiantuntijoilla, jotka ovat riippumattomia ohjelman toimeenpanosta vastaavista viranomaisista.

Ohjelman arviointia varten perustettu ohjausryhmä valmistelee ja ohjaa arviointeja koko ohjelmakauden ajan. Ohjausryhmän ja sen alaisten yksittäisiä arviointeja koskevien ohjausryhmien kokouskulut, kuten tilavuokrat, kokousmateriaaleista aiheutuvat kulut sekä kahvi- ja ruokatarjoiluista aiheutuvat kulut maksetaan arvioinnin teknisestä avusta.

Seuranta (sis. kulut mm. tilastotiedoista ja seurantakomiteasta)

Tilastokeskukselta ostetun maaseutuindikaattoripalvelun päivitys tehdään vuosittain koko ohjelmakauden 2014-2020 (2023) ajan. Indikaattoripalvelusta saatavia tietoja voidaan hyödyntää sekä valtakunnan, alueellisella että paikallistasolla ohjelman seurannan, arvioinnin ja erillisselvitysten sekä erilaisten kehittämistoimien tausta-aineistona. Aineistoa voivat käyttää esim. MMM, Mavi, ELY-keskukset ja Leader-ryhmät sekä ohjelman arvioitsijat. Maaseutuindikaattoripalvelun tuottamaa aineistoa hyödynnetään ohjelman toimenpiteiden kehittämisessä sekä parannetaan niiden vaikuttavuutta ja tehokkuutta.

Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelman seurantakomitea kokoontuu keskimäärin kaksi kertaa vuodessa vuosina 2014 – 2020 ja arviolta kerran vuodessa vuosina 2021 - 2023. Seurantakomitean kokouksiin liittyvät kulut maksetaan teknisestä avusta.

Lisäksi varaudutaan siihen, että esim. ohjelman vuosien 2017 ja 2019 laajat vuosikertomukset saattavat tuoda myös uusia tarpeita seurantaan.

Viestintä

Maa- ja metsätalousministeriön teknisestä avusta rahoitetaan hallintoviranomaiselle kuuluvia ohjelmakauden 2014-2020 tiedotus- ja julkistamistoimia, kuten esitteitä, verkkoviestintää ja koulutusta sekä näihin liittyviä käännöstöitä (mm. ruotsi, englanti). Hallintoviranomaisena MMM on vastuussa viestinnän kokonaisuudesta, ml. ohjelman viestintästrategia ja vuotuiset viestintäsuunnitelmat. Viestinnän seurannassa hyödynnetään jatkuvaa mediaseurantaa, teetetään selvityksiä ja ulkopuolisia arviointeja. Lisäksi varaudutaan viestinnän kehittämiseen, seurantaan ja viestintästrategiaan liittyviin kokouskustannuksiin, selvitysten laatimiseen ja asiantuntijapalkkioihin. Maaseutuverkostopalvelut toteuttaa pääosan ohjelman viestintäsuunnitelman toimista (ks. myös Mavin ja Maaseutuverkoston tekninen apu viestintään). Viestinnän pääkanavana on Maaseutu.fi -sivusto ja muu verkkoviestintä. Viestinnällä tehdään tunnetuksi ohjelman mahdollisuuksia ja tuloksia sekä vahvistetaan maaseututoimijoiden yhteistyötä. Ohjelmasta tuotetaan monipuolisia viestintämateriaaleja niin sähköisessä, painetussa kuin pr-materiaalien muodossa sekä järjestetään mediatilaisuuksia ja viestintäkoulutuksia.

Ohjelmakauden keskivaiheilla panostetaan erityisesti jo saavutettujen vaikutusten esiin tuomiseen. Uusia hakijoita voidaan inspiroida jo olemassa olevin käytännön esimerkein. Viestintää suunnataan erityisesti sellaisille kohderyhmille, jotka eivät ole ohjelman mahdollisuuksia hyödyntäneet toivotusti ja jotka voisivat saada aikaan ohjelman tavoiteltuja vaikutuksia. Viestinnässä panostetaan ohjeiden selkeyteen ja käyttökelpoisuuteen. Visuaalista viestintämateriaalia tuotetaan lisää ja materiaaleja kohdennetaan koko ajan paremmin erilaisille kohderyhmille.

Maa- ja metsätalousministeriön henkilöstön palkkauskulut

Maa- ja metsätalousministeriö käyttää teknistä apua vuosittain enintään 6 henkilötyövuoden palkkauksesta aiheutuviin menoihin. Palkkauskuluja käytetään mm. ohjelman ohjauksen, arvioinnin ja seurannan, eri toimenpiteiden ja tukimuotojen, maaseudun yritystoiminnan ja muiden elinkeinojen, maatalouden rakennetuen, luonnonhaittakorvausten, maatalouden ympäristökorvausten sekä hyvien käytäntöjen edistämiseen ja viestinnän kehittämiseen. Henkilöstön palkkauskuluihin sisältyvät myös muut palkkauksen sivukulut (mm. työnantajamaksut), matkakulut sekä muut palkattujen henkilöiden tehtävien hoitamisen kannalta syntyvät välttämättömät kulut. Yhden henkilön keskimääräiseksi yhden vuoden palkkauskustannukseksi sivukulut, matkakulut ja muut kulut mukaan lukien arvioidaan 65 000 euroa.

Muut teknisen avun kulut

Teknisen avun määrärahoista varataan rahoitusta mahdollisiin muihin ohjelmakauden 2014-2020 toiminnasta ilmeneviin, ennakoimattomiin tarpeisiin.

Maaseutuvirasto**Teknisen avun jako eri käyttökohteiden välillä**

Käytön kohde	2. erä
Palkkauskulut	1 790 000
Koulutuskulut	0
Seurantakulut	750 000
Viestintäkulut	45 000
Muut kulut	0
YHTEENSÄ	2 585 000

Maaseutuviraston henkilöstön palkkauskulut

Teknistä apua varataan ohjelmakaudelle 2014-2020 ohjelman toimeenpanoon liittyviin tehtäviin palkattavien henkilöiden palkkauskuluihin (mm. tukijärjestelmien toimeenpano, koulutus- ja neuvontamateriaalin tuottaminen, koulutusten ja viestinnän toteuttaminen). Maaseutuvirasto käyttää vuosittain enintään 10 henkilötyövuoden palkkauksesta aiheutuviin menoihin. Henkilöstön palkkauskuluihin sisältyvät myös muut palkkauksen sivukulut (mm. työnantajamaksut), matkakulut sekä muut palkattujen henkilöiden tehtävien hoitamisen kannalta syntyvät välttämättömät kulut. Yhden henkilön keskimääräiseksi yhden vuoden palkkauskustannukseksi sivukulut, matkakulut ja muut kulut mukaan lukien arvioidaan noin 60 000 euroa.

Koulutuskulut

Teknistä apua ei varata ohjelman koulutuskuluihin käyttösuunnitelman toisessa erässä koska ensimmäisen käyttösuunnitelmaerän koulutuskuluja on vielä jäljellä. Vuosien 2017-2019 aikana ei suuria koulutustapahtumia ole montaa. Koulutukset hoidetaan enimmäkseen videoteitse.

Seuranta (sis. kulut mm. kehittämiseen)

Teknistä apua varataan ohjelman seurantakuluihin mukaan lukien Hyrrä-tietojärjestelmän kehittämisestä aiheutuneet kulut. Kehittämistyössä keskeisintä on vahva panostus prosessin sähköistämiseksi koskien koko ketjua. Hyrrästä saatavia tietoja voidaan hyödyntää sekä valtakunnallisella, alueellisella että paikallistasolla ohjelman seurannan, arvioinnin ja raportoinnin kautta. Hyrrä-tietojärjestelmää voivat käyttää esim. MMM, Mavi, ELY-keskukset ja Leader-ryhmät. Tällä ohjelmakaudella panostetaan erityisesti ajantasaisen seurantatiedon saatavuuteen ja monipuoliseen raportointiin eri käyttäjäryhmien tarpeet huomioiden. Hyrrän kautta toimeenpannaan Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelman mukaisia tukia. Hyrrän kehittämishanke käynnistyi 2011 vuoden lopulla esiselvityksellä. Hyrrä-hanke päättyi 30.6.2016. Järjestelmän tuotanto on alkanut vaiheittain vuoden 2015 aikana. Jatkokehityksen ja järjestelmän toimivuuden varmistamiseksi, kehitettävien osuuskien eteneminen varmistetaan projekti-mallilla. Vuosina 2017-2019 keskeisiä kehittämiskohteita ovat 5. vuoden pysyvyydestarkastukset, poro- ja luontaiselinkeinojen rakennetuet, yhteydet verottajan ja patenti- ja rekisterihallituksen tietoihin, Katso-tunnistautumisen vaihtuminen, sähköisen asiointin ja viranomaiskäyttäjien käyttöliittymien kehittäminen. Lisäksi varaudutaan Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelman ja hallintorakenteiden muutoksiin prosesseihin ja toimintaan tulevien muutoksiin liittyen.

Viestintä

Teknistä apua varataan ohjelmakauden 2014-2020 ohjelman tukijärjestelmien toimeenpanoon liittyvään verkkoviestintään sekä esitteisiin, oppaisiin ja niiden lähettämiseen sekä muiden ohjelman viestintäsuunnitelman toimenpiteisiin.

Muut teknisen avun kulut

Teknisen avun määrärahoista ei varata rahoitusta mahdollisiin muihin ohjelmakauden 2014-2020 toiminnasta ilmeneviin, ennakoimattomiin tarpeisiin koska edellisen erän varat ovat vielä käyttämättä.

ELY-keskukset

Käytön kohde	2. erä
Palkkauskulut	11 898 000
Muut käyttökohteet	226 000
Palkkauskulut + muut käyttökohteet yhteensä	12 124 000
Reservi	734 000
Yhteensä	12 858 000

Tekninen apu kohdennetaan ELY-keskuksissa ohjelman toimeenpanotehtäviä hoitavien henkilöstön palkkauskuluihin (mm. tukijärjestelmien toimeenpano, koulutus- ja viestintämateriaalin tuottaminen, koulutusten ja viestinnän toteuttaminen). Palkkauskuluihin sisältyvät myös muut palkkauksen sivukulut (mm. työnantajamaksut), matkakulut sekä muut tehtävien hoitamisesta syntyvät välttämättömät kulut. Teknisen avun määrä ELY-keskuksille koostuu ELY-keskusten palkkauskuluista ja mahdollisista muista käyttökohteista (mm. koulutus, viestintä, arviointi). Käyttösuunnitelman toisen erän kaikkien ELY-keskusten yhteishenkilötyövuosimääräksi arvioidaan 183, jonka lisäksi reservin osuutena on mahdollista osoittaa 12 henkilötyövuotta ELY-keskuksille käytettäväksi osana tulosohjausta. Yhteensä ELY-keskuksissa on käytössään 195 henkilötyövuotta toisessa erässä.

Teknisen avun jaossa ELY-keskuksille on käytetty mahdollisimman selkeitä ja perusteltuja jakokriteereitä, jotka huomioivat ohjelmarahoituksen suhteellista työmäärää ELY-keskuksissa. Jakokriteereinä on käytetty aluekehystä (mukaan lukien Leader-kehys), alueen sisäisiä matkoja ja alueen muita erityispiirteitä mm. kaksikielisyys ja valtakunnalliset erikoistumistehtävät.

Rahoituksen ja henkilötyövuosien jakautuminen Ely-keskuksittain

	Palkkauskulut	Muut käyttökohteet	Henkilötyövuodet
Uusimaa	544 000	10 000	8
Varsinais-Suomi	924 000	18 000	14
Satakunta	679 000	13 000	11
Häme	624 000	12 000	10
Pirkanmaa	828 000	16 000	13
Kaakkois-Suomi	690 000	13 000	11
Etelä-Savo	653 000	12 000	10
Pohjois-Savo	862 000	16 000	13
Pohjois-Karjala	874 000	17 000	13
Keski-Suomi	838 000	16 000	13
Etelä-Pohjanmaa	1 070 000	20 000	17
Pohjanmaa	862 000	16 000	13
Pohjois-Pohjanmaa	1 144 000	22 000	17
Kainuu	519 000	10 000	8
Lappi	787 000	15 000	12
Palkkauskulut yhteensä	11 898 000	226 000	183
Reservi	734 000		12
Muut käyttökohteet yhteensä	226 000		
YHTEENSÄ	12 858 000		195

Maaseutuverkosto**Teknisen avun jako eri käyttökohteiden välillä**

Käytön kohde	2. erä
Palkkauskulut	912 000
Muut kulut	31 000
Rakenteet, yhteensä	943 000
Viestintä	389 000
Koulutukset	600 000
Hyvät käytännöt ja verkostot	625 000
Toimintasuunnitelma, yhteensä	1 614 000
YHTEENSÄ (Rakenteet ja toimintasuunnitelma)	2 557 000

Maaseutuverkoston kulut jaetaan Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1305/2013, artiklan 54.3 mukaisesti maaseutuverkoston toimintaa varten tarvittaviin rakenteisiin ja toimintasuunnitelman laatimiseen ja täytäntöönpanoon. Maaseutuverkoston toimintaa varten tarvittaviin rakenteisiin sisältyvät kaikki verkostopalvelut-yksikön henkilöstöön liittyvät kulut, kuten palkkaus- ja sivukulut sekä matkakulut ja henkilöstön koulutukseen liittyvät kulut koko ohjelmakauden ajan sekä muut Maaseutuvirastossa sijaitsevan verkostopalvelut-yksikön kulut.

Toimintasuunnitelman kustannuksiin sisältyy laajan maaseutuverkoston tuottamat palvelut esim. viestintään, koulutustilaisuuksiin, hyviin käytäntöihin ja verkostoihin liittyvät kulut. Maaseutuverkoston kuluista maksetaan tarvittaessa matkakulukorvaukset verkostopalvelut-yksikön

koordinoimissa tapahtumissa työskenteleville luennoitsijoille sekä maaseutuverkoston ohjaus- ja työryhmäjäsensille erillisen ohjeistuksen mukaan.

Viestintään liittyviä kuluja ovat mm. ohjelman lanseeraus kampanja, teemavuoden markkinointi, esitteet ja julkaisut, lehti-ilmoitukset, liitelehdet, maaseutu.fi, markkinointimateriaalit, messut, muut painotuotteet, muut sähköiset kanavat, oppaat, televisio ja radio, tiedotuskyltit, valokuvat, videot ja yleinen viestintä.

Koulutukseen liittyviä kuluja ovat mm. tilavuokrat, kahvitarjoilut, luennoitsijapalkkiot ja koulutusmateriaalikulut. Koulutuskulut sisältyvät mm. seuraaviin koulutuskokonaisuuksiin; viranomaisten hallinnonalat ja muiden toimijoiden koulutus, koordinointi- ja valtakunnalliset hankkeet, koulutuksen palvelupaketit, Neuvo2020-koulutus, elinkeinojen kehittäminen, yhteisöllinen kehittäminen, rakennetukien koulutus, EIP-koulutukset, neuvottelupäivät, hanketoimijoiden koulutukset, kv-koulutukset, Leader-koulutukset, viestinnän koulutukset sekä muut koulutustapahtumat.

Hyviin käytäntöihin ja verkostoihin liittyviä kuluja ovat mm. innovaatioleirit, innovaatiokumppanuusverkostot, hanketreffit, verkosto- ja hanketapaamiset, ajankohtaispäivät, gaalat, palvelupaketit, kv-työn tapahtumat, Pohjoismaa-Baltia maaseutuverkostotoiminta, ohjausryhmätoiminta, työryhmätoiminta ympäristö, työryhmätoiminta yrittäjyys ja elinkeinot, työryhmätoiminta nuoret, työryhmätoiminta innovaatio sekä muut hyvät käytännöt ja verkostotapahtumat.

Maaseutuverkostossa voidaan käyttää teknistä apua vuosittain enintään 7 henkilötyövuoden palkkauksesta aiheutuviin menoihin. Maaseutuverkoston toiminnan kuvaus ja varojen jakautuminen eri käyttökohteisiin määritellään maaseutuverkoston ohjelmakauden 2014-2020 toimintasuunnitelmassa sekä vuosittaisissa toimintasuunnitelmissa. Maaseutuverkoston ohjausryhmä käsittelee ja hyväksyy toimintasuunnitelmat. Maaseutuverkoston teknisen avun toisen erän jako on hyväksytty maaseutuverkoston ohjausryhmän kokouksessa 29.9.2016. Ohjausryhmää on informoitu maaseutuverkoston toisen erän käyttösuunnitelmasta Maaseutuvirastolle antamasta 300 000 euron lainasta, joka palautetaan maaseutuverkostolle teknisen avun kolmannessa erässä. Maaseutuverkoston teknisen avun vuosien 2014-2020 kokonaismäärä ei muutu.

TIEDOKSI

Esitetään tiedoksi seurantakomitealle muutos Maaseutuviraston teknisen avun ensimmäisen erän käyttösunnitelmaan.

576/04.01.00.01.00/2016

#188625

(Dnro 3708/107/2014)

Muutos Maaseutuviraston teknisen avun ensimmäisen erän käyttösuunnitelmaan

Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelman 2014 - 2020 teknistä apua voi käyttää ohjelman tavoitteiden edistämiseen ja hallintointiin. Teknisestä avusta voidaan rahoittaa mm. ohjelman seuranta, arviointia, tiedotusta, koulutusta ja henkilöstökuluja. Teknistä apua käyttävät maa- ja metsätalousministeriö (jäljempänä MMM), Maaseutuvirasto (jäljempänä Mavi), elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset (jäljempänä ELY-keskukset) sekä kansallinen maaseutuverkosto. Kansallista maaseutuverkostoa hallinnoi Maaseutuvirastossa sijaitseva maaseutuverkostopalvelut -yksikkö. Euroopan komissio on 12.12.2014 hyväksynyt Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelman 2014 – 2020.

Teknistä apua on käytettävissä yhteensä 70 miljoonaa euroa, joka budjetoidaan valtion talousarvioon jaettavaksi kolmena eränä ohjelmakauden aikana. Teknisen avun ensimmäisen erän (yhteensä 30 miljoonaa euroa) jako teknistä apua käyttävien organisaatioiden välillä sekä eri käyttökohteisiin tehdään tämän käyttösuunnitelman mukaisesti.

Ohjelmakautta 2014 – 2020 koskevat teknisen avun menot ovat tukikelpoisia 1.9.2014 alkaen Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelman 2014 - 2020 seurantakomitean 3.10.2014 hyväksymän väliaikaisen käyttösuunnitelman puitteissa, josta maa- ja metsätalousministeriö on tehnyt päätöksen 24.10.2014 (Dnro 1982/341/2014). Teknistä apua koskevia maksajaviraston maksuja voidaan toteuttaa enintään 31.12.2023 saakka.

Maaseutuvirasto on muuttanut ensimmäisen erän käyttösuunnitelmaansa siirtämällä 900 000 euroa palkkakustannuksiin kohdennetuista varoista seurantaan. Muutos on tehty Hyrrä-tietojärjestelmän kehittämistyön lisäresurssitarpeen turvaamiseksi.

Teknisen avun jako maa- ja metsätalousministeriön, Maaseutuviraston, ELY-keskusten ja maaseutuverkoston välillä

Tekninen apu, erä 1	euroa	htv
Maa- ja metsätalousministeriö	3 000 000	22
Maaseutuvirasto	3 429 000	28
ELY-keskukset	18 137 000	280
Reservi	1 148 000	14
Maaseutuverkosto	4 286 000	25
Yhteensä	30 000 000	369

Ohjelmakauden 2014–2020 teknistä apua voidaan käyttää **enintään 871 henkilötyövuotta** vastaavan henkilöstön palkkaamiseen Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelman 2014–2020 toimeenpanoa varten, josta arvioidaan toteutuvan teknisen avun ensimmäisen erän määrärahan kautta enintään **369 henkilötyövuotta**. Vuosittainen tarve määritellään valtion talousarviossa käytettävissä olevaan määrärahaan sidottuna ohjelmakauden 2014–2020 kokonaismäärän puitteissa.

Maaseutuviraston tekninen apu ja käyttökohteet

Käytön kohde	eurot, erä 1	euromuutos erään 1	htv-muutos erään 1
Palkkauskulut (ml. matkat)	1 859 000	1 859 000 (-900 000) 959 000	36 (- 8) 28
Koulutuskulut	80 000	80 000	
Seurantakulut (ml. tietojärjestelmät)	1 350 000	1 350 000 (+900 000) 2 250 000	
Viestintäkulut	130 000	130 000	
Muut teknisen avun kulut	10 000	10 000	
YHTEENSÄ	3 429 000	3 429 000	28

Mavin henkilöstön palkkauskulut

Ohjelmakauden ensimmäisen erän 2014–2016 teknistä apua varataan ohjelman toimeenpanoon liittyviin tehtäviin palkattavien henkilöiden palkkauskuluihin (mm. tukijärjestelmien toimeenpano, koulutus- ja neuvontamateriaalin tuottaminen, koulutusten ja viestinnän toteuttaminen). Tämä kohta sisältää keskimäärin 10 henkilötyövuoden vuosittaisen palkkauskulujen lisäksi henkilöstön palkkauskuluihin sisältyvät muut palkkauksen sivukulut (mm. työnantajamaksut), matkakulut sekä muut palkattujen henkilöiden tehtävien hoitamisen kannalta syntyvät välttämättömät kulut.

Maaseutuvirastossa on ollut tarve siirtää lisää varoja kululajille Seuranta yhteensä 900 000 euroa (kts. indikaatiivinen käyttösuunnitelmaesitys sekä oheiset taulukot). Siirto on tehty kululajista Palkkaukset. Maaseutuvirasto vähentää siirron johdosta 8 henkilötyövuotta ensimmäisen erän htv-kehyksestään. Muutos on Maaseutuviraston sisäinen ja se on tehty sen vuoksi että Hyrrä-tietojärjestelmän kehittämiseen tarvittavat resurssit ovat olleet merkittävästi alkuperäistä suunnitelmaa suuremmat.

Koulutuskulut

Teknistä apua varataan ohjelman koulutuskuluihin (esimerkiksi ELY-keskusten, toimintaryhmien ja muiden sidosryhmien toimeenpanokoulutukset, tilaneuvontakoulutus Neuvo 2020).

Seurantakulut

Teknistä apua varataan ohjelman seurantakuluihin mukaan lukien tietojärjestelmän kehittämisestä aiheutuvat kulut. Tällä ohjelmakaudella panostetaan erityisesti ajantasaisen seurantatiedon saatavuuteen ja monipuoliseen raportointiin eri käyttäjäryhmien tarpeet huomioiden.

Viestintäkulut

Teknistä apua varataan ohjelman tukijärjestelmien toimeenpanoon liittyvään verkkoviestintään sekä esitteisiin, oppaisiin ja lomakkeisiin ja niiden lähettämiseen sekä muihin ohjelman viestintäsuunnitelman toimenpiteisiin.

Muut teknisen avun kulut

Teknisen avun määrärahoista varataan rahoitusta tarvekehankintoihin tai mahdollisiin muihin ohjelmakauden ensimmäisen erän 2014–2016 toiminnasta ilmeneviin tarpeisiin.

TIEDOKSI

Esitetään tiedoksi seurantakomitealle Manner-Suomen maaseudun kehittämissuunnitelman viestintäsuunnitelma vuodelle 2017.

Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelma 2014–2020

Hyvinvointia koko Suomeen

Viestintäsuunnitelma 2017

Taustaa

Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelma 2014–2020 eli maaseutuohjelma on keskeinen väline maatalouden uudistamisessa ja maaseudun kehittämisessä.

Viestinnän tehtävänä on tukea Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelman 2014–2020 toimeenpanoa, lisätä maaseuturahaston mahdollisuuksien tunnettuutta, parantaa maaseututoimijoiden verkostoitumista sekä edistää positiivisen maaseutumielikuvan syntymistä.

Viestinnän tavoitteet

Tavoitteet koko ohjelmakaudelle

Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelman viestinnälle on laadittu strategiset tavoitteet koko ohjelmakaudelle. Vuosille 2014–2020 ne ovat:

- Ohjelman mahdollisuudet tunnetaan ja varat hyödynnetään (potentiaaliset tuensaajat)
- Ohjelman vaikutukset tiedostetaan, tietoa EU-rahoituksen tuloksista on saatavilla (tuensaajat, suuri yleisö, päättäjät)
- Yhteistyö maaseututoimijoiden kesken lisääntyy, hyvät ideat ja käytännöt leviävät, osaaminen lisääntyy (maaseutuverkoston toimijat, maaseudun kehittäjät)
- Yhä useampi allekirjoittaa väitteen, että maaseutu tuottaa hyvinvointia koko maalle ja voi osaltaan ratkaista kilpailukyky-, ilmasto- ja ympäristökysymyksiä (suuri yleisö, päättäjät).

Tavoitteet vuodelle 2017

- **Maaseutuohjelman tuloksista ja mahdollisuuksista on saatavilla tietoa erilaisissa kiinnostavissa muodoissa ja monilla eri kanavilla erilaisten kohderyhmien tarpeisiin.**
Uudistetaan Maaseutu.fi-sivusto, tehostetaan some-kanavien käyttöä, panostetaan oman sisällön luomiseen sosiaalisen median kanavissa, kokeillaan videoblogi-yhteistyötä, tuotetaan visuaalista esittelyaineistoa ja tietokoosteita. Vaikuttavuuden ja rahoituksen merkityksen osoittaminen on mukana kaikessa viestinnässä. (ks. operatiivinen suunnitelma alla)
- **Maaseudun hyvinvointivaikutukset nousevat esiin tarinoiden ja elävien esimerkkien kautta.**
Kirjoitetaan menestystarinoita (Success Stories) hyvinvointihankkeista, yrittäjistä ja esimerkeistä, kuinka maaseuturahoituksella on parannettu koko maan hyvinvointia; osallistutaan Maaseutuparlamentin viestintään ja tuotetaan kaksi liitelehteä; osallistutaan Unelmien liikuntavuosi -kampanjaan.
- **Viestintäverkosto toimii aktiivisesti maanlaajuisesti jakaen sisältöjä ja hyödyntäen verkoston osaamista.**
Järjestetään koulutuksia ja lync-aamukahveja, tiivistetään kokopäivätoimisten viestijöiden yhteistyötä, kutsutaan koolle sidosryhmien viestijöitä. Viestinnän kokemuksia jaetaan myös kansainvälisesti.

Yrittäjyys säilyy viestinnän keskeisenä teemana. Vuoden alussa aloittavat maaseutuverkoston uudet työryhmät *maaseudun hyvinvointi* ja *tulevaisuuden maaseutuyrittäjyys*, joiden työtä tuetaan. Viestintää voidaan painottaa tarpeen mukaan ohjelman osa-alueisiin, jotka kaipaavat lisähuomiota. Muun muassa innovaatiot sekä biotalouteen ja ravinteiden kierrätykseen liittyvä yrittäjyys ja niihin liittyvät tukimahdollisuudet nousevat yhä esiin. Mahdollisuuksista kerrotaan vaikutusten ja esimerkkien kautta.

Viestinnän vaikuttavuuteen panostetaan selkiyttämällä kanavia, keskittymällä hyvään virkakieleen, visuaaliseen viestintään, asiakasnäkökulmaan ja viestinnän seurantaan.

Viestinnän kohderyhmät

Ohjelmaviestintä jakautuu maaseutuverkoston sisäiseen ja ulkoiseen viestintään.

Sisäiset kohderyhmät

Sisäisen viestinnän kohderyhmään kuuluvat maa- ja metsätalousministeriö, Maaseutuvirasto, verkostopalvelut, ELY-keskukset, Leader-ryhmät, maakuntaliitot ja kuntien maaseutuhallinto. Lisäksi mukana on ohjelmaa toteuttavia järjestöjä sekä tutkimus- ja oppilaitoksia.

Ulkoiset kohderyhmät

Ulkoisen viestinnän ryhmässä erityisen merkittäviä ovat potentiaaliset tuensaajat, joille ohjelman mahdollisuudet eivät vielä ole tuttuja. Tuenhakijat ovat heterogeeninen kohderyhmä, jonka tietotarpeet vaihtelevat. Jokainen kansalainen on tärkeä viestinnän kohderyhmä, sillä ohjelman tulosten esiin nostamisella voidaan perustella julkisten varojen käyttöä. Vaikuttavuudesta kertominen on oleellista yhtä lailla maaseutuverkoston ulkopuoliselle hallinnolle, poliittisille päättäjille ja medialle.

Budjetti

Budjetti koostuu verkostopalveluiden (389 000 e), MMM:n (90 000 e) ja Mavin (45 000 e) viestintään kohdistettujen teknisen avun varoista. Suluissa olevat summat ovat viestintään ohjelmakauden toisessa erässä eli vuosille 2017–2019 varattuja summia. Lisäksi on käyttämättä ensimmäisen erän varoja.

Viestinnän vastuut ja työnjaot

Maa- ja metsätalousministeriö johtaa ohjelmaviestintää viestintäryhmän puheenjohtajana ja sovittaa yhteen ohjelmaviestinnän vuotuiset suunnitelmat. Se vastaa viestinnän suunnittelusta, seurannasta, raportoinnista ja arvioinnista. Ministeriö viestii ohjelma-asiakirjan muutoksista, EU:n yhteisestä maaseutupolitiikasta ja rahastojen välisestä kumppanuudesta.

Maaseutuvirasto vastaa yksityiskohtaisista tukiehtojen kuvauksista ja hakuohjeista. Virasto pitää yllä hankkeiden hallinnointiin liittyviä tietorekistereitä ja varmistaa, että seurantadata on viestinnän hyödynnettävissä.

Verkostopalvelut viestii ohjelman mahdollisuuksista sekä tuloksista ja hyvistä käytännöistä. Verkostopalvelut koordinoi ohjelman viestintäverkostoa ja tuottaa viestintämateriaaleja ja -työkaluja yhteiseen käyttöön. Yksikkö ylläpitää ja kehittää Maaseutu.fi-sivustoa.

Viestintäyhdyshenkilöt ELY-keskuksissa ja Leader-ryhmissä tekevät alueellista ja paikallista maaseutuohjelman viestintää tuensaajille ja potentiaalisille tuensaajille. Viestintäyhdyshenkilöt ovat keskeisiä ohjelman vaikutusten esiin nostamisessa ja hyvien esimerkkien etsimisessä. Myös ELY-keskusten viestintäihmiset ovat tärkeitä yhdyshenkilöitä viestintäverkostossa.

Hanketiedottajat työskentelevät hankevaroin ELY-keskuksissa, Leader-ryhmissä tai muussa viestintähanketta hallinnoivassa organisaatiossa. Viestintähankkeet tuottavat lisäarvoa ja tehoa muualla tehtävään viestintään ja viestintäverkostoon. Ne toimivat tiiviissä yhteistyössä paikallisten maaseudun kehittäjien sekä alue- ja paikallismedioiden

kanssa, tekevät paikallisiin tarpeisiin räätälöityä viestintää ja nostavat esiin alueensa hyviä esimerkkejä niin paikallisesti kuin valtakunnallisesti.

Viestinnän seuranta

Viestintää seurataan operatiivisella tasolla kuukausittaisissa ohjelmatiedottajien kokouksissa. Seurannasta tehdään kooste viestinnän ja johdon puolivuositteisiin palavereihin. Vuoden aikana laaditaan ulkopuolinen arviointi ohjelmankauden alun viestinnästä.

Viestintäverkostolle sovitut yhteiset viestinnän mittarit:

- muutokset sähköisten viestintävälineiden käyttömäärissä; verkkoviestintä ja sosiaalinen media (kanavien määrä, kävijämäärät, seuraajamäärät)
- maaseutuohjelman tunnettuuden määrällinen kasvu (tietolähde: tunnettuustutkimukset 2015, 2017 ja 2019)
- medianäkyvyyden määrällinen ja laadullinen kehitys (tietolähde: mediaseuranta)
- tapahtumien kautta tavoitettujen henkilöiden osallistujamäärät
- painettujen julkaisujen määrät ja verkkojulkaisut
- itsearviointi ja palautekyselyt

Seurantakomitea käsittelee vuosittaiset viestintäsuunnitelmat ja vuosiraportin ohjelman vuosikertomuksen osana. Vuosikertomuksen yhteydessä raportoidaan myös alueiden viestintähankkeiden työstä osana ohjelmaviestinnän kokonaisuutta. Viestinnän edustus on myös laajemmassa ohjelman virkamieskoordinaation ryhmässä (VIRKO), josta kuullaan erityisesti ELY-keskusten toiveita viestinnälle.

Operatiivinen suunnitelma vuodelle 2017

Vastuut, aikataulut ja budjetin sisältävä tarkennettu suunnitelma laaditaan erikseen ja sitä päivitetään vuoden kuluessa.

Tavoite: Maaseutuohjelman tuloksista ja mahdollisuuksista on saatavilla tietoa erilaisissa kiinnostavissa muodoissa ja monilla eri kanavilla erilaisten kohderyhmien tarpeisiin.

Maaseutu.fi-uudistus	Uudet sivut auki tammi-helmikuussa. Tiedotus ja koulutus uusista sivuista.
Vloggari-yhteistyö	Kokeillaan yhteistyötä videoblogin pitäjien kanssa.
Twitter	Lisätään kuvien ja infograafien käyttöä. Lisätään seminaaritweetteuksia. Asiantuntijakanava.
Facebook	Pyritään lisäämään asiasta kiinnostuneiden seuraajien

	määrää ja ohjataan Maaseutu.fi-sivustolle. Lisätään kärkejulkaisujen markkinointia. Keveä, maaseudun tuulien jakaja.
Wikipedia	Päivitetään/luodaan keskeiset maaseuturahastoa koskevat artikkelit
Instagram	Jaetaan päivitysoikeuksia viestintäverkostolle ja koulutetaan käyttöön.
#maaseutu2020	Laajennetaan hashtagien käyttö myös Facebookiin ja koulutetaan käyttöä
Kalvosarja	Tuotetaan täydennettävä kalvosarja alueellisten ohjelman tulosten esittämiseksi.
Tietokoosteet	Tuotetaan tietokoosteita ohjelman vaikutuksista visuaalisesti kiinnostavassa muodossa. Koosteita valmistellaan työpajoissa asiantuntijoiden kanssa.
Messut	Hankitaan MyPose-selfiekone lainattavaksi messuille. Tarjotaan palvelupakettia messujärjestelyihin.
Liitelehti	Tuotetaan kaksi liitelehteä yhdessä SYTY:n ja MANE:n kanssa. Teemoina esimerkiksi maaseudun hyvinvointivaikutukset/tulevaisuuden yrittäjäyys ja Maaseutuparlamentin teemat.
Uutiskirjeet	Maaseutuverkoston ja Mavin uutiskirjeiden sisällöntuotanto
Verkkosivut	Sisällöntuotanto Maaseutu.fi/Mavi.fi/MMM:fi
Media	Tarjotaan artikkeleita kiinnostavista esimerkeistä, jotka kertovat myös ohjelman vaikutuksista. Yhteistyö niin valtakunnan kuin maakuntamedioiden ja paikallis- ja ammattilehtien kanssa.
Hakuopas	Mavin hakuopas ja hakuoppaan tukimateriaali
Ympäristöseminaari	17.–18.1. Naantali. Esillä Itämeri-hankkeita ja ympäristötyön tutkimustietoa
Farmari	Messut Seinäjoella 14.–17.6.: biotalous, yrittäjäyys
Amaze me Leader	Eurooppalaisille nuorille suunnattu seikkailuleiri Leader-kohteissa 13.–20.8. Laaja mediasuhdeviestintä.
Kuntamarkkinat	13.–14.9. teemana maakuntauudistus ja Leaderin mahdollisuudet siinä
Maaseudun Kasvupolku	Seurataan kisaan osallistuvia yrittäjiä.
Suomen luonnon päivät	Luomutiloilla avoimet ovet elokuussa
Paikalliskehittämisen seminaari	Leader-päivät keväällä
Yritystuen juhla	Maaseudun pienyritystukia 30-vuotta tapahtuma tammi-helmikuussa
Avoimet kylät	11.6. osana Suomi 100 -ohjelmaa. Tapahtuman

	viestinnällinen tuki
Yrittäjän päivä	Yrittäjän päivä 5.9. Kehu yrittäjää -kampanja somessa
Osta tilalta -päivä	syyskuu, yhteistyössä lähiruokakoordinaatiohankkeen kanssa, tapahtuman viestintä, mm. FB-sivut
Maaseutuparlamentti	1.-3.9. Leppävirta. Kansalais- ja päättäjänäkökulmat.
KoneAgria	lokakuu, Jyväskylässä

Tavoite: Maaseudun hyvinvointivaikutukset nousevat esiin tarinoiden ja elävien esimerkkien kautta.

Success Stories	Kootaan kaikista ohjelman aihepiireistä menestystarinoita, jotka tarjoavat samaistumisenkohteita ja ideoita, ja jotka luovat myönteistä maaseutukuvaa.
Unelmien liikuntavuosi	Maaseutu.fi + somekanavat: maaseutuohjelmasta tiedottaminen ja ajankohtaisviestintä
Hanke-esimerkit	Nostetaan hyvinvointihankkeita ja yrittäjiä esiin monipuolisesti
Neuvo	Nostetaan esiin neuvonnan mahdollisuuksia maatalousyrittäjän jaksamiseen. Neuvontakorvaus uudistuu 2017.
Eläinten hyvinvointi	Tuodaan esiin, että hyvinvoiva yrittäjä panostaa myös eläinten hyvinvointiin, mistä on myös laajempaa etua. Hyvinvointikorvauksen haku ja haun tulokset infografiikkana.
Liitelehti	Teemalehti yhteistyössä Suomen Kylätoiminnan ja maaseutupolitiikan neuvoston kanssa.
Slogan	Tehdään tunnetuksi slogania ”Hyvinvointia koko Suomeen”
Artikkelit	Tarjotaan vieraskynäartikkeleita Helsingin Sanomiin/Maaseudun Tulevaisuuteen...
Kotouttaminen	Kotouttamishankkeet esitellään Kotouttaminen.fi:ssä ja Maaseutu.fi:ssä ja vinkataan aiheita medialle.
Yhteistyö hyvinvointiohjelman kanssa	Selvitetään yhteistyötä hyvinvointia käsittelevän tv-ohjelman kanssa (vrt. Elixir v. 2016)
Tavoite: Viestintäverkosto toimii aktiivisesti maanlaajuisesti jakaen sisältöjä ja hyödyntäen verkoston osaamista.	
Kokoukset	Viestintäverkoston kokoukset n. 4 kertaa vuoden aikana. Alueellisten viestintäkuulumisten jakaminen GoogleDocsissa kokousten yhteydessä.

Viestintäverkoston Facebook-ryhmä	Jatketaan aktiivista kokemusten ja vinkkien vaihtoa suljetussa ryhmässä.
Viestintäverkoston ajankohtaiskirje	tarvittaessa, noin 4 kertaa vuodessa.
Kuvapankki	Kuvapankin kehitys alueellisten kuvien erottelemiseksi
Perehdytykset	Uusien viestintäverkoston jäsenten ”viestintäbriefaukset” ja tietopankki Maaseutu.fi:ssä
Aamukahvit	Viestintäverkoston vertaiskoulutukset lync-kokouksina: koulutuksen aiheina mm. twitter, kuvatiedostomuodot
Alueelliset viestintätreffit	Tapaamiset Pohjois-, Itä-, Länsi- ja Etelä-Suomen viestinnäntekijöiden kesken. Huomioidaan myös sidosryhmät.
Viestinnän työnrkki	Viestintähankkeiden ja teknisen avun tiedottajien tapaaminen.
Videokoulutus	Lähiopetusta videoiden tekemisestä ja editoinnista. Hankitaan yhteinen editointiohjelma.
Maaseutuviestijät koolle	Sidosryhmien viestintätapaamiset (maa- ja kotitalousnaiset, 4H, valtakunnalliset hankkeet / koordinaatiohankkeet ym.) keväällä
Rakennerahastoyhteistyö	Osallistutaan rakennerahastoviestijöiden toimintaan ja tarjotaan juttuja uutiskirjeeseen/Eurahoitus.fi-verkkosivuille
Yhteiset materiaalitilaukset	Materiaalit viestintäverkostolle: give away -tuotteet, muut yhteiskäytössä olevat materiaalit (mm. lainattavat messurakenteet)
Rural.fi-uutiskirje	Euroopan maaseutuverkostoille suunnattu kirje 2 kertaa vuoden aikana.
Viestinnän kielen selkeyttäminen	Selkeän virkakielen koulutukset Mavin ja MMM:n henkilöstölle ja muun selkeän virkakielen kehittäminen. Kielipoliisin koulutuksen toiveuusinta viestintäverkostolle.
Leadersuomi.fi	Tuetaan Leader-viestinnän kehittämistä
Viestinnän arviointi	Teetetään arviointi viestinnän vaikuttavuudesta.
ENRD-yhteistyö	Euroopan maaseutuverkostoyksiköt koolla kesäkuu
ENRD-yhteistyö	Pohjoismaiden ja Baltian verkostoyksiköt koolla huhtikuussa
Maakuntaudistus	Seurataan uudistuksen etenemistä ja edesautetaan viestintäverkoston työtä muuttuvassa tilanteessa.